

18 maddelik anayasa değişikliği teklifi meclisten geçti.

Şimdi referandum süreci başlayacak.

Referandum, Cumhurbaşkanının onayından sonra 60 gün içinde yapılmak zorunda.

Değişiklik halk oylamasında da kabul edildiğinde Türkiye yeni bir sistemle yönetilecek.

Bu değişiklik çok tartışıldı. Olumlu veya olumsuz yönleriyle yaklaşık bir aydır ülke gündemini meşgul etti.

Değişikliği çok keskin karşı çıkanlar, çok keskin savunanlar oldu.

Karşı çıkanlar Tayyip Erdoğan düşmanlığı üzerinden, savunanlar da Tayyip Erdoğan yandaşlığı üzerinden savunmalar yaptılar.

Oysa değişiklik; gelecek kuşakların yaşamsal gelişmesi ve refahını, evrensel hukuk kurallarının sistem içindeki yeri ve önemini, yönetsel sistemin uluslararası alandaki karşılığını, küresel yatırımcıların ülkemizdeki sistem içindeki güvenilir alanlarının oluşturulmasını hangi boyutlarda garanti altına alacak... buna pek dikkat çekilmedi.

Tarafsız kesimler demokrasinin geliştirilmesi kavramlar üzerinden, kuvvetler ayrılığı üzerinden, rejim değişikliği üzerinden, demokratik temayüller üzerinden, insan hakları ve özgürlüklerin kısıtlanması veya geliştirilmesi üzerinden, yargı bağımsızlığının zedeleneceği üzerinden, tek adamlığa yol açacağı üzerinden görüşler beyan ettiler.

Şimdi tüm bu tartışmalara son verecek olan sözde millet iradesine başvurulacak.

Zira anayasa değişikliklerinde toplumsal mutabakatın arandığı ilkesini de unutmamak lazım. Yüzde 50 artı 0,1 alındı iş biter yaklaşımı kabul görmeyecek.

Nasıl ki 1982 darbe anayasası yüzde 92 halk desteği ile geçmiş olsa da; bugün halen tartışmalı bir anayasa olarak önümüzde durmakta. 35 yıldır yarısından fazlasının değişmesine rağmen halen demokratik bir anayasa olmadığı tartışılıyor.

Tabii ki bir değişim ve dönüşüm dönemi yaşıyoruz. Bu dönemlerde sancılar olur. Karşıtlıklar ve yandaşlıklar olacak. Ancak değişimler ülkemizin geleceğini daha çok güçlendirmeli, demokratik kavramlarının içeriğini daha çok doldurmalı, geleceğe hazırlanmasındaki engelleri aşacak evrensel değerler bağlamında ön açmalıdır.

Bu değişiklikte siyasi çıkar gözetilmemeli, siyasi pazarlıklar sonucu güncel siyasi çıkarlar için kısa vadeli menfaat hesapları yapılmamalıdır.

İşin başında milletvekiliği, bakanlık pazarlıkları yapılır olmuşsa süreç şimdiden ölü doğuma yönelmiş demektir.

Ne yazık ki; 2019'da yürürlüğe girecek bir sistem için bu kadar zaman kaybı yaşamak, ülkemizin dinamiklerini de yoracaktır.

Ekonomi, terör, savaşla zaten ciddi bir uğraş veriyoruz. Keşke ülke dinamikleri bu üç unsurun bertaraf edilmesi için çaba harcarsa...

Diyelim ki değişti; (muhtemeldir) yaşamımızda bir başkalaşım olacak mı? Krizler bitecek mi? Ekonomimiz düzelecek mi? Alım gücümüz artacak mı? Teröre ve savaşa son verilecek mi? Çocuklarımız geleceklere daha fazla güvenle bakabilecek mi? İşçi ve işverenler emeklerinin karşılığını hakkaniyetli bir biçimde alabilecekler mi? Bilim, teknoloji ve fen bilimlerinde yeni

atılımlar yapılacak mı?